
SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
Rozdział 1	
FINANSE OSOBISTE – ISTOTA I ZAKRES	
Agnieszka Wikarczyk	17
1.1. Finanse osobiste na tle zjawisk finansowych	17
1.2. Finanse osobiste – istota i pojęcia pokrewne	24
1.3. Gospodarstwa domowe a system finansowy	27
Rozdział 2	
GOSPODARSTWA DOMOWE JAKO PODMIOT FINANSÓW OSOBISTYCH	
Róża Milic-Czerniak	37
2.1. Gospodarstwo domowe – istota i znaczenie	38
2.2. Potrzeby i pragnienia finansowe gospodarstw domowych	43
2.3. Proces podejmowania decyzji finansowych w gospodarstwie domowym	46
2.4. Edukacja i świadomość finansowa w zarządzaniu finansami osobistymi	51

Rozdział 3

NARZĘDZIA ZARZĄDZANIA FINANSAMI GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Monika Szczerbak	57
3.1. Bilans majątkowy gospodarstwa domowego	59
3.2. Budżet gospodarstwa domowego – zestawienie przychodów i wydatków	66
3.3. Rachunek przepływów pieniężnych – cash flow	81

Rozdział 4

APLIKACJE WSPOMAGAJĄCE ZARZĄDZANIE FINANSAMI OSOBISTYMI

Viera Gafrikova	90
4.1. Początki narzędzi wspomagających zarządzanie finansami osobistymi	91
4.2. Polskojęzyczne narzędzia PFM	93
4.3. Narzędzia PFM w Polsce – teraźniejszość i przyszłość	100

Rozdział 5

OSZCZĘDZANIE ORAZ INWESTOWANIE W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

Róża Milic-Czerniak	104
5.1. Istota i rodzaje oszczędności	104
5.2. Teorie oszczędzania	110
5.3. Motywy i cele oszczędzania gospodarstw domowych	116
5.4. Poziom i formy oszczędzania Polaków	119
5.5. Produkty oszczędnościowe tradycyjne i alternatywne	126
5.6. Kryteria podejmowania decyzji inwestycyjnych	140

Rozdział 6

FINANSE KLASYCZNE A BEHAWIORALNE

Dorota Bem	143
6.1. Klasyczna teoria finansów – homo oeconomicus	144
6.2. Finanse behawioralne	150
6.3. Polski inwestor giełdowy	162

Rozdział 7**ZADŁUŻANIE SIĘ GOSPODARSTW DOMOWYCH**

Róża Milic-Czerniak, Viera Gafrikova	167
7.1. Istota, motywy i cele zadłużania się gospodarstw domowych	167
7.2. Instytucje kredytujące gospodarstwa domowe i ich oferta produktowa	174
7.3. Zdolność kredytowa a zabezpieczenia	182
7.4. Koszty związane z zadłużaniem się	189
7.5. Poziom i struktura zadłużenia gospodarstw domowych	194
7.6. Przyczyny i skutki nadmiernego zadłużania się	200

Rozdział 8**UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE PRACOWNIKÓW – WYBRANE PROBLEMY**

Dorota Bem	208
8.1. Ubezpieczenia społeczne w systemie zabezpieczenia społecznego	210
8.2. Metody organizacji systemu zabezpieczenia społecznego	212
8.3. System ubezpieczeń społecznych w Polsce	215

Rozdział 9**UBEZPIECZENIA RYNKOWE W FINANSACH GOSPODARSTW DOMOWYCH**

Agnieszka Wikarczyk	232
9.1. Ubezpieczenia rynkowe – zagadnienia ogólne	232
9.2. Klasyfikacja ubezpieczeń	238
9.3. Produkt ubezpieczeniowy – cechy, determinanty i rodzaje	242
9.4. Składka ubezpieczeniowa jako cena za transfer ryzyka	249
9.5. Sektor ubezpieczeniowy – ujęcie podmiotowe	251

Rozdział 10**PODATKI W FINANSACH GOSPODARSTW DOMOWYCH**

Ryszard Waśkiewicz	257
10.1. Istota opodatkowania gospodarstw domowych	257
10.2. Opodatkowanie dochodów gospodarstw domowych	261
10.3. Podatki lokalne i inne podatki bezpośrednie	277
10.4. Opodatkowanie pośrednie	283

Rozdział 11

OCHRONA KONSUMENTÓW USŁUG FINANSOWYCH	290
11.1. Historia ochrony praw konsumenta usług finansowych Róża Milic-Czerniak	291
11.2. Instytucje ochrony interesów klientów usług finansowych Róża Milic-Czerniak, Agnieszka Wikarczyk	295
11.3. Regulacje prawa publicznego, współregulacje oraz samoregulacje chroniące konsumentów w sektorze finansowym Róża Milic-Czerniak	303
11.4. Składanie reklamacji i skarg przez konsumentów usług finansowych Róża Milic-Czerniak	310
11.5. Polubowne rozwiązywanie sporów z konsumentami usług finansowych Róża Milic-Czerniak	315

Rozdział 12

MATEMATYKA W FINANSACH OSOBISTYCH Viera Gafrikova	324
12.1. Procent i schematy oprocentowania	325
12.2. Wartość kapitału w czasie	342
12.3. Systematyczne oszczędzanie	344
12.4. Spłata długu	348
12.5. Kredyty walutowe	365
PODSUMOWANIE	370
BIBLIOGRAFIA	375
ZAŁĄCZNIK	387